เอกสารอ่านเพิ่มเติม 2 อาจารย์กนิษฐา จอดนอก

มโนทัศน์

พยาบาลเป็นสมาชิกคนสำคัญในทีมสุขภาพที่ให้การดูแลเด็กในทุกระยะของการเจ็บป่วยการดูแลประกอบด้วย การป้องกันการเจ็บป่วยและการบาดเจ็บ การสร้างเสริมสุขภาพ การดูแลเมื่อเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสภาพ

บทนี้จะกล่าวถึงพยาบาลเด็ก แนวคิดสำคัญในการพยาบาลเด็ก การพยาบาลโดยให้ครอบครัวเป็นศูนย์กลางในเด็กที่ป่วยระยะเฉียบพลัน เด็กป่วยที่รับไว้ในโรงพยาบาล เด็กที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง และเด็กที่ป่วยในระยะสุดท้าย

นิยามศัพท์

การเจ็บป่วยเฉียบพลัน (Acute illness) คือ การเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นเร็ว อาการรุนแรงพอที่จะจำกัดกิจกรรมหรือต้องการการรักษาทางยา และเกิดขึ้นในระยะเวลาสั้น

การเจ็บป่วยเรื้อรัง (Chronic illness) คือ การเจ็บป่วยที่ขัดขวางการทำงานการทำหน้าที่ของร่างกายติดต่อกันมากกว่า 3 เดือนใน 1 ปี หรือการเจ็บป่วยแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยได้รับการรักษาใน โรงพยาบาลติดต่อกันเป็นเวลามากกว่า 1 เดือน

การเจ็บป่วยในระยะสุดท้าย (Terminal illness) คือ การเจ็บป่วยที่โรคดำเนินอยู่ อาการของโรคมีความรุนแรงขึ้นจนไม่สามารถรักษาให้หายได้ อาจเสียชีวิตภายใน 1 ปี (Macnish, 2002)

การจัดการการดูแลสุขภาพ (Case management) คือ กระบวนการร่วมกันของของทีมสุขภาพในการประเมินสภาพผู้ป่วย วางแผน ประสาน ติดตาม และประเมินแนวทางการจัดการดูแลรวมทั้งบริการต่างๆ ให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย โดยอาศัยการสื่อสารและแหล่งประโยชน์ที่มี เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทั้งด้านคุณภาพการดูแลและความคุ้มทุนของสถานบริการ (Mullahy,1995 อ้างใน วันเพ็ญ พิชิตพรชัย และ อุษาวดี อัศดรวิเศษม, 2545)

การเตรียมจิตใจก่อนรับไว้ในโรงพยาบาล (Psychological preparation for hospitalization) คือ กิจกรรมที่บุคลลากรทางสุขภาพ เด็ก และครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมเด็กและครอบครัวให้มีความพร้อมทางจิตใจก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ที่ดีต่อการอยู่โรงพยาบาล

บทบาทของพยาบาลเด็ก

พยายาลเด็กที่ดูแลเด็กมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับเด็กและครอบครัวในหลายด้าน ดังนี้ คือ

1. ให้การพยาบาล พยาบาลใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลเด็กและครอบครัว โดยประเมินวินิจฉัยปัญหาที่แสดงถึงการตอบสนองของเด็กและครอบครัวต่อการเจ็บป่วย ให้การพยาบาลและการประเมินผลการพยาบาล การพยาบาลใช้หลักในการดูแลโดยให้ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ช่วยให้เด็กและครอบครัวเผชิญกับความเครียดจากความเจ็บป่วย และครอบครัวสามารถดูแลเด็กต่อเนื่องได้เมื่อกลับบ้าน

2. ดูแลและพิทักษ์สิทธิ์ พยาบาลและสมาชิกของครอบครัว มีการตั้งวัตถุประประสงค์ และวางแผนร่วมกันในการตอบสนองความต้องการของเด็กและครอบครัวให้มากที่สุด ค้นหาแหล่งสนับสนุนช่วยเหลือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษา ใช้สิทธิเด็กเป็นแนวทางการปฏิบัติที่จะประกันได้ว่าเด็กทุกคนจะได้รับการดูแลทั้งด้านกายและจิตใจมากที่สุด รวมทั้งพยาบาลจะต้องมีความเอื้ออาทร แสดงถึงความเมตตากรุณาและเข้าใจความรู้ของเด็กและครอบครัว การดูแลและใช้หลักการที่ไม่คุกคามเด็ก และปกป้องเด็กและครอบครัวด้านการปฏิบัติการดูแลที่ไม่ถูกต้องต่างๆ ทั้งทางด้านกฎหมายและจริยธรรม

3. ป้องกันโรคและสร้างเสริมสุขภาพ ปัจจุบันแนวโน้มการดูแลมุ่งที่การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันความเจ็บป่วยมากกว่าการรักษา พยาบาลทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กจะต้อง สร้างเสริมสุขภาพทางร่างกายของเด็ก ด้วยการประเมินปัญหาเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร วัคซีน ความปลอดภัย สุขภาพฟัน พัฒนาการ ระเบียบวินัย เมื่อประเมินปัญหาได้แล้วให้การดูแล หรือส่งต่อถ้า ไม่สามารถดูแลได้ นอกจากนี้พยาบาลยังควรสร้างเสริมสุขภาพจิตเด็กด้วย

4. ให้ความรู้ทางสุขภาพ การให้ความรู้ทางสุขภาพเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของการพยาบาล เช่น การให้ความรู้แก่บิดามารดาและเด็กให้เข้าใจการวินิจฉัยโรคและการรักษา กระตุ้นให้ถามคำถาม ซึ่งพยาบาลจะต้องได้รับการเตรียมและฝึกปฏิบัติการให้ความรู้ทางการพยาบาลเพื่อการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ

5. สนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ความต้องการทางอารมณ์ของเด็กและครอบครัวจำเป็น ต้องได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือและให้คำปรึกษา การสนับสนุนช่วยเหลือประกอบด้วย การรับฟัง การสัมผัส การอยู่ด้วย การให้คำปรึกษาเกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนความคิด ความคิดเห็นที่นำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกัน เพื่อช่วยให้ครอบครัวสามารถเผชิญกับความเครียดได้ สามารถทำหน้าที่ได้ดีที่สุด และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

6. ร่วมมือและประสานงาน พยาบาลให้ความร่วมมือกับทีมสุขภาพเพื่อให้การบริการที่มี คุณภาพบนพื้นฐานของการดูแลแบบองค์รวม พยาบาลทำงานอย่างอิสระร่วมกับเด็กและครอบครัว วางแผนการดูแลเด็กและครอบครัว รวมทั้งการสื่อสารความต้องการของเด็กและครอบครัวให้บุคลากรอื่น ในทีมสุขภาพรับรู้

7. วิจัย การวิจัยทางการพยาบาลจะช่วยพัฒนาองค์ความรู้และศาสตร์ทางการพยาบาล อย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดการยอมรับของสาธารณชนในบทบาทของพยาบาล การวิจัยจะช่วยให้พยาบาล สามารถตอบคำถามในการปฏิบัติการพยาบาลของตนได้อย่างมีเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์ ช่วยในการ ค้นหาและอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ เป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งการ ประเมินผลการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นที่พยาบาลเด็กจะต้องตระหนักในความสำคัญของการวิจัย ทางการพยาบาล การนำผลวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล การนำผลการวิจัยมาอภิปรายร่วมกันและ อ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย

ปัจจุบันการพยาบาลเน้นการวัดผลลัพธ์ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติ ทำให้มีผลต่อ การปฏิบัติการพยาบาวบนพื้นฐานของหลักฐาน (Evidence-Based Nursing Practice) แนวคิดนี้ เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และแปลผลการวิจัยสู่การปฏิบัติการพยาบาล เมื่อพยาบาลปฏิบัติบนพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และการวิจัยและบันทึกผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ไม่เพียงแต่เกิดผลดีต่อผู้ป่วยเท่านั้น ยังมีผลดีต่อ วิชาชีพอีกด้วย ดังนั้นพยาบาลจะต้องพัฒนาจิตวิญญาณของนักวิจัยให้เกิดขึ้นในตัวเองและวิชาชีพการพยาบาล

8.การตัดสินใจเชิงจริยธรรม พยาบาลจะต้องปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นประโยชน์และเกิดอันตรายน้อยที่สุด ในกรอบแนวคิดทางสังคม มาตรฐานวิชาชีพ กฎหมาย ศาสนา ระบบค่านิยมของครอบครัวและค่านิยมส่วนบุคคลของพยาบาล เมื่อเกิดการขัดแย้งทางจริยธรรม พยาบาลเป็นบุคคลหนึ่งที่จะมีส่วน ในการให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินเชิงจริยธรรม โดยที่พยาบาลใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลเด็ก จึงสามารถที่จะนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการประเมินเกี่ยวกับความเชื่อ ค่านิยม ความชอบของเด็ก และครอบครัว ดังนั้นจึงมีบทบาทสำคัญที่จะสื่อสารข้อมูลเหล่านี้ให้กับทีมสุขภาพเพื่อการตัดสิน เชิงจริยธรรม

9. วางแผนการดูแลสุขภาพ โดยปกติมีพยาบาลไม่มากนักที่อยู่ในระดับวางแผนสุขภาพ โดยเฉพาะในระดับการเมืองและออกกฎหมาย พยาบาลจะต้องร่วมมือในระดับรัฐบาลเพื่อการตัดสินใจ ในด้านการพิทักษ์สิทธิ์ของเด็กและครอบครัว กำหนดกฎหมาย สนับสนุนและคัดค้านการออกกฎหมาย และการเป็นสมาชิกของกลุ่มที่อุทิศเวลาเพื่อสวัสดิภาพเด็ก การวางแผนการดูแลสุขภาพไม่เพียงแต่ การพัฒนาบริการใหม่เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนาคุณภาพบริการที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยปฏิบัติอยู่บนมาตรฐานวิชาชีพ